

บรรณานุกรม

กฎหมาย

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560

พระราชบัญญัติแรงงานสัมพันธ์ พ.ศ. 2518

พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541

พระราชบัญญัติแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ พ.ศ. 2543

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2551

หนังสือ

กนก วงษ์ตระหง่าน. (2536). *พรรคการเมืองไทย*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

กระมล ทองธรรมชาติ และคณะ. (2531). *การเมืองและการปกครองไทย*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.

_____. (2531). *การเลือกตั้ง พรรคการเมือง และเสถียรภาพของรัฐบาล*. กรุงเทพฯ: มาสเตอร์เพรส.

กุลลดา เกษบุญชู-มิต. (2524). *การใช้ Patron-Client Model ในการศึกษาสังคมไทย สถาบันไทยคดีศึกษา*. กรุงเทพฯ: เอ็กซ์เปอร์เน็ท.

_____. (2561). *วิวัฒนาการรัฐอังกฤษ ฝรั่งเศส ในกระแสเศรษฐกิจโลกจากระบบฟิวต์ลถึงการปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ: ฟ้ายเดียวกัน.

เกรียงไกร เจริญธนาวัฒน์. (2558). *หลักพื้นฐานกฎหมายมหาชน*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์เดือนตุลา.

เกียรติชัย พงษ์พาณิชย์. (2560). *ปฏิบัติ 2475*. กรุงเทพฯ: แสงดาว.

โกสินทร์ วงศ์สุรวัฒน์ และนรนิติ เศรษฐบุตร. (2521). *พรรคการเมือง*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ. (2558). *การเข้าเป็นภาคีอนุสัญญาองค์การแรงงานระหว่างประเทศ ฉบับที่ 87 ว่าด้วยเสรีภาพในการสมาคมและการคุ้มครองสิทธิในการรวมตัว และฉบับที่ 98 ว่าด้วยสิทธิในการรวมตัวและการร่วมเจรจาต่อรอง และการอนุวัติกฎหมาย*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ปกเกล้า.

- คณะผู้จัดทำ. (2551). *ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน*. กรุงเทพฯ: กรมองค์การระหว่างประเทศ กระทรวงต่างประเทศ.
- คณาจารย์ภาควิชาประวัติศาสตร์. (2543). *อารยธรรมโลก*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- คริส เบเกอร์ และผาสุก พงษ์ไพจิตร. (2557). *ประวัติศาสตร์ไทยร่วมสมัย*. กรุงเทพฯ: มติชน.
- จรรยา สุภาพ. (2531). *การเมืองการปกครองไทย*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- จรัญ โฆษณานันท์. (2545). *สิทธิมนุษยชนไร้พรมแดน ปรัชญา กฎหมายและความเป็นจริงทางสังคม*. กรุงเทพฯ: นิติธรรม.
- จินตนา พรพิไลพรรณ. (2548). *เศรษฐศาสตร์ทรัพยากรมนุษย์ 1*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งมหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- จิรโชค วีระชัย, สุรพล ราชภัณฑารักษ์ และสุรพันธ์ ทับสุวรรณ. (2557). *รัฐศาสตร์ทั่วไป*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งมหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- จุมพล หนิมพานิช. (2545). *กลุ่มผลประโยชน์กับการเมืองไทย: Interest groups and Thai politics*. นนทบุรี: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- เจมส์ ซี สกอตต์. (2539). *การเมืองในระบบผู้อุปถัมภ์กับผู้รับอุปถัมภ์ และการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้*. ใน ปรีชา คุณินทร์พันธุ์ (ผู้แปล). *ระบบอุปถัมภ์*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เจอร์ราร์ด แอล เคอร์คิส. (2539). *การเมืองแบบญี่ปุ่น*. แปลโดย ประเสริฐ จิตติวัฒน์พงศ์ และไชยวัฒน์ คำชู. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ฉลอง ภิรมย์รัตน์. (2521). *กระบวนการกลุ่ม*. กรุงเทพฯ: สภาการฝึกหัดครู.
- นัทรทิพย์ นาดสุภา. (2536). *ประวัติศาสตร์การปฏิวัติอุตสาหกรรมเปรียบเทียบ*. กรุงเทพฯ: ธรรมสาร จำกัด.
- ชญา ปิยะชาติ. (2556). *กรีก-โรมัน ประวัติศาสตร์และอารยธรรม*. กรุงเทพฯ: เอส.เค.เอส. อินเตอร์พรีน จำกัด
- ชาคริต ชุ่มวัฒนะ. (2546). *ชีวิตและสังคมชนชั้นแรงงานอังกฤษในคริสต์ศตวรรษที่ 19*. กรุงเทพฯ: ศักดิ์โสภารพิมพ์.
- เชาวนะ ไตรมาศ. (2541). *กรอบนโยบายแม่บทของพรรคการเมืองไทยยุคใหม่*. กรุงเทพฯ: พี.เพรส จำกัด.
- _____. (2541). *ข้อมูลพื้นฐาน 66 ปี ประชาธิปไตย*. กรุงเทพฯ: สถาบันนโยบายการศึกษา.

- ไชยวัฒน์ คำชู และนิธิ เนื่องจำนงค์. (2559). *การเมืองเปรียบเทียบ ทฤษฎี แนวคิด และกรณีศึกษา*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ณัชชาภัทร อุ่นตรงจิตร. (2549). *รัฐศาสตร์*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- คนัย ไชยโยธา. (2546). *ประวัติศาสตร์ไทย: ยุคอาณาจักรอยุธยา*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- คำริห์ เรื่องสุธรรม. (2542). *ปัญญาชนปฎิวัติของชนชั้นกรรมาการไทย ร.ต.ต. วาศ สุนทรจามร (พ.ศ. 2435-2497)*. ใน ฉลอง สุนทราวาณิชย์ และคณะ. (บรรณาธิการ). *ประวัติศาสตร์แรงงานไทย (ฉบับกึ่งศกัศรีกรรมาการ)*. กรุงเทพฯ: พิพิธภัณฑ์แรงงานไทย, ภาควิชาประวัติศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และมูลนิธิฟรีดริค เอแบร์ท.
- เด่นพงษ์ พลละคร. (2519). *สหภาพแรงงาน*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ไทยเกษม.
- ทินพันธ์ นาคะตะ. (2525). *รัฐศาสตร์ :ทฤษฎีแนวความคิดปัญหาสำคัญและแนวทางศึกษาวิเคราะห์การเมือง*. กรุงเทพฯ: พุทธสวัสดิ์การพิมพ์.
- นภาพร อติวานิชยพงศ์. (2561). *สหภาพแรงงานไทยที่เป็นขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคม*. กรุงเทพฯ: มูลนิธิฟรีดริค เอแบร์ท.
- นรนิติ เศรษฐบุตร. (2543). *การเมืองแบบประชาธิปไตยกับยุทธศาสตร์การพัฒนา*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- นิคม จันทรวิฑูร. (2526). *แรงงานไทยกับสหภาพแรงงาน*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- นันทวัฒน์ บรมานันท์. (2549). *คำแปลรัฐธรรมนูญแห่งสาธารณรัฐฝรั่งเศส ค.ศ. 1958*. กรุงเทพฯ: วิญญูชน.
- น้ำเงิน บุญเปี่ยม. (2541). *ประวัติศาสตร์ยุโรปต้นยุคใหม่ ค.ศ. 1450 -1789*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- บรรเจิด สิงคะเนติ. (2558). *หลักพื้นฐานของสิทธิ เสรีภาพและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ตามรัฐธรรมนูญ*. กรุงเทพฯ: วิญญูชน.
- บุญศรี มีวงศ์อุโฆษ. (2538). *การปรับปรุงระบบพรรคการเมือง*. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- _____. (2542). *การเลือกตั้งและพรรคการเมือง: บทเรียนจากเยอรมัน*. กรุงเทพฯ: สถาบันนโยบายศึกษา.
- _____. (2543). *กฎหมายพรรคการเมืองของไทยและเยอรมัน*. กรุงเทพฯ: สถาบันนโยบายศึกษา.

- ปราณี ศิริจันทร์พันธ์. (2531). *ประวัติศาสตร์อังกฤษสมัยใหม่*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ประดิษฐ์ ยมนานนท์. (2559). *การปฏิรูปพรรคการเมืองและรัฐบัญญัติว่าด้วยพรรคการเมืองของประเทศเยอรมนี*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์อาสาศึกษาดินแดน กรมการปกครอง.
- ประสาท หลักศิลา. (2524). *สังคมวิทยา*. กรุงเทพฯ: ก้าวหน้า.
- ปานทิพย์ พุกษาชลวิทย์. (2560). *เสรีภาพในการรวมกลุ่มของ ข้าราชการและเจ้าหน้าที่รัฐ*. กรุงเทพฯ: ธนาเพชร จำกัด.
- ปัญญา วิวัฒนานันท์. (2559). *อังกฤษ จักรวรรดิที่พระอาทิตย์ไม่เคยตกดิน*. กรุงเทพฯ: ยิปซี.
- ปรีชา ศรีวาลย์. (2546). *ประวัติศาสตร์สากล สมัยโบราณ สมัยกลาง สมัยใหม่และโลกปัจจุบัน*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- ปรีชา หงษ์ไกรเลิศ. (2523). *ระบบพรรคการเมืองและปัญหาพรรคการเมือง*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2524). *พรรคการเมืองและปัญหาพรรคการเมืองไทย*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- _____. (2557). *พรรคการเมืองในสหราชอาณาจักร*. กรุงเทพฯ: กองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง.
- บุณดา อิงกุลานนท์. (2558). *ระบบรัฐสภาเปรียบเทียบ*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- พจนาลัย ไชยรังษี และสุรพล ราชภัณฑารักษ์. (2533). *การเมืองในสหรัฐอเมริกา อังกฤษและฝรั่งเศส*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- พฤทธิสาด ชุมพล. (2535). *ระบบการเมือง: ความรู้เบื้องต้น*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2544). *ประชาธิปไตยแบบรัฐสภาในอังกฤษ*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พิณผางามสม. (2563). *88 ปี ประชาธิปไตยไทย คนไทยเรียนรู้อะไรบ้าง*. กรุงเทพฯ: วอยซ์ ทีวี จำกัด.
- พิทยา บวรวัฒนา. (2536). *รัฐประศาสนศาสตร์: รวมผลงานของนักวิชาการไทย*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พิเศษ เจียจันทร์พงษ์. (2546). *พระมหากษัตริย์ราชธิราช*. กรุงเทพฯ: มติชน.

- พัฒนา เรือนใจดี. (2548). *กฎหมายว่าด้วยระบบพรรคการเมือง*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- เพ็ญศรี ภูมิถาวร. (2548). *ประวัติศาสตร์อังกฤษสมัยใหม่*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ไพรวัดย์ เคนพรม. (2560). *พรรคการเมืองเปรียบเทียบ*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ภารดี มหาจันทร์. (2527). *ประวัติศาสตร์การปกครองไทย*. กรุงเทพฯ: บุรพาสาน.
- มนตรี รูปสุวรรณ. (2542). *คู่มือกฎหมายรัฐธรรมนูญ*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- มยุรี เจริญ. (2533). *ประวัติศาสตร์ยุโรป 1*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- เมธี ดุลยจินดา. (2520). *แรงงานสัมพันธ์*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- _____. (2530). *สิทธิเสรีภาพในเรื่องสหภาพแรงงาน*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ลิวอิส เอ. โคเซอร์. (2533). *แนวความคิดทฤษฎีทางสังคมวิทยา ตอน คาร์ล มาร์กซ์*. แปลโดย จามะรี พิทักษ์วงศ์. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ลิขิต ชีรเวทิน. (2534). *การพัฒนาระบบประชาธิปไตย*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- _____. (2542). *วิวัฒนาการการเมืองการปกครองไทย*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- _____. (2543). *การเมืองการปกครองของไทย*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- แล ดิลกวิทยรัตน์. (2528). *การพัฒนาเศรษฐกิจ นโยบายแรงงาน และปัญหาแรงงานสัมพันธ์ในประเทศไทย 2501-2526*. กรุงเทพฯ: สังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย.
- วิชัย ต้นศิริ. (2560). *การพัฒนาการเมืองที่ยั่งยืน*. กรุงเทพฯ: พี.เพรส จำกัด.
- วิทยา นภาศิริกุลกิจ และสุรพล ราชภัณฑารักษ์. (2539). *พรรคการเมืองและกลุ่มผลประโยชน์*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- วิษณุ วัลญญ. (2538). *การวางกรอบทางกฎหมายให้แก่กิจการทางการเมือง: กฎหมายว่าด้วยความโปร่งใสทางการเงินของพรรคการเมืองฝรั่งเศส*. กรุงเทพฯ: วิญญชน.
- วิภาวรรณ ตูยานนท์ (แปล). (2528). *เจตนารมณ์แห่งกฎหมาย*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิศิษฐ์ ทวีเศรษฐ สุชุม นวลสกุล และวิทยา จิตนุพงศ์. (2552). *การเมืองและการปกครองไทย*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

- วิสุทธิ โปธิ์แท่น. (2524). *ประชาธิปไตย : แนวความคิดและตัวแบบประเทศประชาธิปไตยในอุดมคติ*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- _____. (2544). *การดำเนินกิจการของพรรคการเมืองไทย*. นนทบุรี: สถาบันพระปกเกล้า.
- วิวัฒน์ เอี่ยมไพรวาน. (2544). *การเมืองการปกครองไทยตามรัฐธรรมนูญฉบับประชาชน*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ วี.เจ. พรินต์ติ้ง.
- วีระ โลจายะ. (2538). *กฎหมายสิทธิมนุษยชน*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ศฤงคาร พันธุ์วงศ์. (2540). *ประวัติศาสตร์ยุโรป 2*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สมชาย กษิติประดิษฐ์. (2542). *สิทธิมนุษยชน*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สมยศ เชื้อไทย. (2547). *คำอธิบายวิชากฎหมายรัฐธรรมนูญ*. กรุงเทพฯ: คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สมบัติ ชำรงชัยวงศ์. (2545). *การเมือง: แนวความคิดและการพัฒนา*. กรุงเทพฯ: เสมาธรรม.
- _____. (2548). *การเมืองอังกฤษ*. กรุงเทพฯ: เสมาธรรม.
- สมบูรณ์ สุขสำราญ. (2527). *สหราชอาณาจักร: การเมือง-การปกครอง*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- สมใจ ไพโรจน์ธีระรัชต์. (2540). *ประวัติศาสตร์ฝรั่งเศสสมัยใหม่*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สุรพงษ์ มาลี และสายศานต์ ศิริวัฒน์. (2552). *ข้าราชการในการรวมกลุ่ม*. กรุงเทพฯ: ปรี้นท์โอโซน.
- สังคีต พิธิยรังสรรค์. (2546). *แรงงานสัมพันธ์: ทฤษฎีและการปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ: คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สัญญาชัย สุวังบุตร และอนันต์ชัย เลาหะพันธุ์. (2555). *นิโคลัสที่ 2 กับอวสานของราชวงศ์โรมานอฟ*. กรุงเทพฯ: ศักดิ์โสภารพิมพ์.
- สิทธิพันธ์ พุททหุน. (2518). *“Party Identification” กับการพัฒนาการเมือง* ใน *การพัฒนาการเมืองไทย*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แพร่วิทยา.
- สิริพรรณ นกสอน สวัสดิ์. (2553). *การเมืองการปกครองเปรียบเทียบ*. กรุงเทพฯ: คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุธรรม ชาคะสิงห์ และอดุลย์ ต้นประยูร. (2525). *สังคมวิทยาเบื้องต้น*. กรุงเทพฯ: บางกอกการพิมพ์.
- เสถียร หอมขจรและคณะ. (2540). *ทฤษฎีการเมืองและจริยธรรม 2*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- แสวง รัตนมงคลมาศ. (2514). *กลุ่มอิทธิพลในสัตว์การเมือง*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.
- หยุด แสงอุทัย. (2517). *พรรคการเมือง*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์พิมพ์มณเฑศ.

- อมร จันทรสมบูรณ์. (2523). *กฎหมายปกครอง*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- อมร รักษาสิทธิ์ และคณะ. (2539). *ประชาธิปไตย อุดมการณ์ หลักการ และแบบอย่างการปกครองหลายประเทศ*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2544). *การเมืองการปกครองไทยตามรัฐธรรมนูญฉบับประชาชน*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ วี.เจ. พรินติ้ง.
- อรพินท์ ปานนาค, มาตยา อิงคนารณ, สมบูรณ์ ธรรมครองอาตม์, ประภัสสร บุญประเสริฐ, ศิวพร ชัยประสิทธิกุล. (2539). *อารยธรรมตะวันออก*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- อรอนงค์ เปรมะสกุล. (2538). *การเมืองระหว่างประเทศระหว่างเอเชียตะวันออก (การเมืองญี่ปุ่น, การเมืองเกาหลี)*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- อาคิน รพีพัฒน์. (2560). *พระมหากษัตริย์-ขุนนาง: นาย-ไพร่ ในโครงสร้างสังคมไทยยุคต้นกรุงรัตนโกสินทร์*. กรุงเทพฯ: คบไฟ.
- อาทรพันธ์ จันทรสว่าง. (2525). *การพัฒนาบุคคลกลุ่มและชุมชน*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- อุกฤษฏ์ ปัทมพันธ์. (2535). *“บทบาทของชนชั้นนายทุนไทย ปี 2519-2534” ใน รัฐ ทุน เจ้าพ่อท้องถิ่นกับสังคมไทย*. มปท.
- อนันต์ เกตุวงศ์. (2514). *ระบบการปกครอง แบบรัฐสภาของประเทศอังกฤษ*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- อนันตชัย จินดาวัฒน์. (2555). *ประวัติศาสตร์ยุโรป*. กรุงเทพฯ: ยิปซี กรุ๊ป.
- อัญชลี ค้อคงคา. (2531). *สภาพแรงงานและแรงงานสัมพันธ์*. กรุงเทพฯ: อักษรไทย.
- อชชา โกมลกาญจน และคณะ. (2528). *อารยธรรมตะวันตก*. กรุงเทพฯ: ประชาชน จำกัด.
- อัมพร วิจิตรพันธ์ และวิรัช ฐเนศวร. (2539). *ประวัติลัทธิเศรษฐกิจ*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

บทความ วารสาร

- ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล. (2553). *วิวัฒนาการแรงงานไทย. วารสารศรีนครินทร์วิโรฒวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ, 2 (1)*.

ถาวร เกียรติทับทิว. (2546). หลักการแบ่งแยกอำนาจและความสัมพันธ์ขององค์กรที่ใช้อำนาจ
อธิปไตยตามแนวคิดของมองเตสกีเออร์. *วารสารพัฒนบริหารศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒน
บริหารศาสตร์*, 43 (3).

ศักดิ์นา นัตรกุล ณ อุษยา. (2551). ขบวนการแรงงานไทยในกระแสโลกาภิวัตน์. *วารสารร่วม
พฤษ์ มหาวิทยาลัยเกริก*, 27 (1).

วิทยานิพนธ์

วนภรณ์ พันธุ์พฤษ์. (2545). *ปัญหาและการพัฒนาการบริหารพรรคการเมือง: กรณีศึกษาเปรียบเทียบ
ระหว่างพรรคไทยรักไทยกับพรรคประชาธิปัตย์*. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตร์
มหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะและการบริหารงานบุคคล, มหาวิทยาลัยศรีปทุม.

เอกสารอื่นๆ

สิทธิพล เครือรัฐติกาล. (2558). *หน่วยที่ 7 จินกับยุทธศาสตร์การพัฒนา*. เอกสารการสอนชุดวิชา
ลัทธิการเมืองและยุทธศาสตร์ในการพัฒนา หน่วยที่ 1-7. นนทบุรี. สาขาวิชารัฐศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

เอกสารภาษาต่างประเทศ

Almond, Gabriel A., Powell, G. Bingham Jr. And Mundt, Robert J. (1993). *Comparative Politics:
A Theoretical Framework*. New York: HarperCollins College Publishers.

Bentley, Arthur F. (1949). *The Process of Government: A study of social pressure*. Illinois: The
Principia Press of Illinois, Inc.

Birch, Anthony Harold. (2007). *The Concepts and Theories of Modern Democracy* (Third ed).
New York: Routledge.

Bodiguel, Jean-Luc. (1968). *La Réduction du temps de travail*. Paris: Les Editions ouvrières.

Boris, Makarenko. (2014). *Chapter 6 Experiences in Party Management of Political Parties: The
United Russia Party*. In Catrina Schlager & Judith Christ (Eds.), *Modern Political Party
Management: What Can Be Learned from International Practices*. Shanghai. Shanghai
Administration Institute.

- Bouneaud, Helene. (2007). Small Numbers, Big Power: The Paradox of the French Labor Movement. *New Labor Forum*, 16.
- Bullock, E.D. (1986). *Trade Union*, In *Funk and Wagnalls Standard Encyclopedia of the World's Knowledge*. n.p..
- Carroll, A. (2007). *Constitutional and Administrative Law* (4th ed). Essex: Pearson Education Limited.
- Cart-Wright, Dorwin and Zender, Alwin. (1953). *Group Dynamics*. Illinois: Row Peterson Company.
- Chernow, Barbara A. and Vallasi, George A. (1993). *The Columbia Encyclopedia* (5th ed). Columbia: Columbia University Press.
- Cnudde ,Charles F. and Neubauer, Deane E. (1969). *Empirical Theory of Democracy*. Chicago: Markham Publishing Co.
- Conservatism and Personality. (1958). *America Political Science Review*. n.p..
- Dunlop, J.T. (1958). *Industrial relations system*. Henry Holt and Company.
- Duverger, Maurice. (1969). *Political Parties: Their Organization and Activity in the Modern State*. London: Lowe & Brydone.
- _____. (1972). *Party Politics and Pressure Groups*. Sheffield: Nelson's University Paperback.
- Eaton, J. (2000). *Comparative Employment Relations*. Great Britain: Polity Press.
- Ebenstein, William. et al. (1980). *American Democracy in World Perspective* (5th ed). New York: Harper and Row.
- Ethridge, Marcus E. and Handelman, Howard. (2004). *Politics in a Changing World* (3rd Ed). Belmont, CA.: Wadsworth.
- Finer, S.E. (1961). *Interest Groups and The Political Process in Great Britain*. in *Interest Groups on Four Continents*. Ed. H.W. Ehrmann. Pittsburgh: University of Pittsburgh.
- Flanders, A. (1969). *The nature of collective bargaining*. In A. Flanders (Ed.), *Collective bargaining: selected readings*. Penguin Books.
- Goodman, William. (1967). *The Two-Party System in the United States*. Toronto. D. Van Nostrand Company, Inc.
- Gunther, Richard and Diamond, Larry. (2001). *Political Parties and Democracy*. Baltimore, MD: The Johns Hopkins University Press.

- Heery, E., Kelly, J, and Waddington, J. (2003). Union Revitalization in Britain. *European Journal of Industrial Relations*.
- Henry, Fayol. (1967). *General and Industrial Management*. New York: Pittmans Publishing Corporation.
- Huat, Tan Chwee. (1995). *Labor management Relations in Singapore*. Singapore: Prentice Hall.
- Hubner, Ulrich and Constantinesco. (2001). Vlad: Einfung in das franzosische Recht. *4. Aufl. Munchen*.
- Hunt, R.N. Carew. (1964). *The theory and practice of communism*. London: Penguin.
- Huntington, Samuel P. (1975). *Political Order in Changing Societies*. New Haven: Yale University.
- Keefe, William J. and Marc J. Hetherington. (2003). Parties Politics and Public Policy in America. *A Division of Congressional Quarterly Inc*.
- Kruger, H. (1964). Allgemeine Staatslehre. *Stuttgart*.
- Landman, Todd. (2008). *Issues and Methods in Comparative Politics* (3rd ed). London: Routledge.
- Lefranc, Georges. (1972). *Essaissur les problemessocialistesetsyndicaux*. Paris: Payot.
- Leiserson, Avery. (1958). *Parties and Politics*. New York: Knopf.
- Lowell, A.L. (1923). *Public Opinion in War and Peace*. London: Harvard University Press.
- McCloskey, Herbert. (1969). *Political Inquiry*. London: Macmillan.
- Montesquieu, Charles de. (1748). *The Spirit of Laws. Translated by Thomas Nugent (1752)*. Canada: Batoche Books.
- Maor, Moshe. (1997). *Political Parties and Party Systems: Comparative Approaches and the British Experience*. New York: Routledge.
- Oversloot, Hans & Ruben Verheul. (2015). Managing Democracy: Political Parties and the State in Russia. *Journal of Communist Studies and Transition Politics*.
- Palombara, Joseph La, and Myron Weiner. (1966). *Political Parties and Political Development*. Princeton: Princeton University Press.
- Pennock, J. Roland and Smith, David G. (1964). *Political Science*. New York: Macmillan.
- Ranny, Austin. (1958). *The Grvening of Men*. New York: Holt Rinehart and Winston.
- Rechtliche Ordnung des Parteiwesens. (1957). *Problem einesParteiengesetzes, Bericht der vom Bundesminister des Innerneingesetzten Parteienrecht. Skommission*.

- Reynaud, J.D. (1966). *Les syndicats en France*. Paris: Arnand Colin.
- Rodee, Carlton C. et al. (1993). *Introduction to Political Science* (4th ed). New York: McGraw-Hill.
- Roger-Gérard Schwartzberg. (1998). *Sociologiepolitique* (5^c ed). Montchrestien.
- Roskin, Michael G., et al. (1988). *Political Science* (3rd ed). Englewood Cliffe New Jersey: Prentice Hall.
- Roskin, Michael G., Cord, Robert L. and Medeiros, James A. (1997). *Political science: an introduction*. Upper Saddle River, N.J: Prentice Hall.
- Sartori, Giovanni. (2005). *Parties and Party Systems: A Framework for Analysis*. Edited by Alan Ware. University of Oxford: ECPR Press.
- _____. (1976). *Parties and Party Systems: A Framework for Analysis*. Cambridge UK: Cambridge University Press.
- Sills, David L. (1972). *International encyclopedia of the social sciences*. New York: The Macmillan Co. & the Free Press.
- Sumiya, M. (1973). *The emergence of modern Japan*. In K. Okochi, B. Karsh, & S.B. Levine (Eds.), *Workers and employers in Japan*. University of Tokyo Press.
- Truman, David B. (1971). *The Governmental Process*. New York: Alfred A. Knopf.
- Verma, A. and Kochan, T.A. (2004). *Unions in the 21st Century*. New York: Palgrave Macmillan.
- Wacks, Raymond. (2010). *Philosophy of Law, A Very short Introduction*. Oxford University Press.
- Weber, Max. (1946). *“Political Vacation.”* In From Max Weber: Essays in Sociology, edited by H.H. Gerth and C. Wright Mills. New York: Oxford University Press.
- Wootton, Graham. (1970). *Interest-Groups*. New Jersey: Prentice-Hall, Inc., Englewood Cliffs.

ฐานข้อมูลออนไลน์

- กานท์กลอน รักธรรม. (2560). *ความเหลื่อมล้ำในประเทศไทย ปี 2559*. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <https://themomentum.co/successful-datalab-thailand-inequality-2016-by-Oxfam/>.

- กฤติกร วงศ์สว่างพานิช. (2563). *ยุบพรรคครั้งแล้วครั้งเล่า: การทำลายอำนาจประชาชนในฐานะเจ้าของประเทศ*. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <https://thematter.co/thinkers/dissolve-political-party-again-and-again/101697>.
- กระทรวงการคลัง. (2552). *บทสรุปผู้บริหาร: บทวิเคราะห์เรื่อง จากวิกฤตเศรษฐกิจโลกสู่วิกฤตการจ้างงานไทย: ไฟไหม้ฟางที่ยังไม่รู้วันดับ*. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <https://www.ryt.9com/s/mof/553672>.
- กลุ่มผลประโยชน์. (2562). *ลักษณะทั่วไปของกลุ่มผลประโยชน์*. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: http://www.geocities.ws/return_social/power_group.doc.
- โกวิท วงศ์สุรวัฒน์. (2553). *มือแดงเหลือง ต่างสีในความเหมือน*. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <https://www.thairath.co.th/content/.73356>
- เกียรติฟ้า เลาหะพรสวรรค์. (2541). *พรรคการเมืองไทยในกระบวนการพัฒนาสู่ความเป็นสถาบันทางการเมือง: ศึกษากรณีพรรคประชาธิปัตย์*. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <http://www.haithesis.org/detail.php?id=1082541000484>.
- เกรียงศักดิ์ ชีระโกวิทขจร. (2551). *บางแง่มุมเกี่ยวกับแรงงานฝรั่งเศสภายใต้ระเบียบทุนนิยม*. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <https://www.prachatai.com/journal/2008/07/17470>.
- ณรงค์กร มโนจันทร์เพ็ญ. (2563). *สถานการณ์โควิด-19 ระบาดทั่วโลก*. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <https://thestandard.co/coronavirus270863/>.
- นักสื่อสารแรงงาน. (2557). *คสรท. เน้นสร้างขบวน เสริมแนวคิดควมรวบรวมสหภาพแรงงาน*. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <https://voicelabour.org/คสรท-เน้นสร้างขบวน-เสริม/>.
- นภาพร อติวานิชยพงศ์. (2559). *สำรวจแรงงานเหลือง-แดงในห้วงการรัฐประหาร 2 ครั้ง*. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <https://prachatai.com/journal/2016/09/67818>.
- บุษยรัตน์ กาญจนดิษฐ์. (2556). *การจัดตั้งแรงงาน: “คุณค่าและความหมาย” กรณีศึกษาการจัดตั้งกลุ่มแรงงานในระบบ ในองค์กรสมาชิกคณะกรรมการสมานฉันท์แรงงานไทย*. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <https://voicelabour.org/งานจัดตั้งแรงงาน>.
- พรทิพย์ ยันตะพันธ์. (2557). *บทบาทสหภาพกับแรงงานข้ามชาติ*. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <https://voicelabour.org/21092>.
- พัชณีย์ คำหนัก. (2560). *ฝรั่งเศส 1936: มิถุนาแดงเดือด (France 1936: Red Hot June)*. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <https://www.tcijthai.com/news/2017/21/article/6847>.

- มูรธาชีร์ รักษาติเจริญ. (2525). *การก่อตัวของพรรคประชาธิปัตย์ในกระบวนการทางการเมืองไทย*. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <http://cuir.car.chula.ac.th/handle/123456789/40097>.
- ลิจิต ธีรเวคิน. (2556). *การรวมกลุ่มทางการเมือง*. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: http://thaiindex.tid-news.com/2013/07/blog-post_13.html.
- วิสาห์ สอตระกุล. (2556). *ประวัติย่อ Design Thinking ตอนที่ 3: Design Thinking ในปัจจุบัน*. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <http://www.tcdc.or.th/src/8752/www-tcdcconnect-com/>.
- วีณา เรืองสกุล. (2533). *การก่อตั้งและพัฒนาการของพรรคชาติไทย*. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <http://cuir.car.chula.ac.th/handle/123456789/27180>.
- ศักดิ์นา นัตระกุล ณ อยุธยา. (2559). *ประวัติศาสตร์ขบวนการแรงงานไทย*. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <https://prachatai.com/journal/2016/09/67818>.
- สถาบันพระปกเกล้า. (2553). *แรงงานไทย (พ.ศ. 2541)*. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: [http://wiki.kpi.ac.th/index.php?title=แรงงานไทย_\(พ.ศ._2541\)](http://wiki.kpi.ac.th/index.php?title=แรงงานไทย_(พ.ศ._2541)).
- สตณี อาชวานันทกุล. (2562). *เศรษฐศาสตร์การเมืองของความกลัว*. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <https://themomentum.co/the-political-economy-of-fear/>.
- สมบูรณ์ ทรัพย์สาร. (2538). *ผลกระทบของกฎหมายประกันสังคมต่อบทบาทสหภาพแรงงานเอกชน*. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <https://madlab.cpe.ku.ac.th/TR/2?itemID=472484>.
- สารานุกรมเสรี. (2563). *รายชื่อพรรคการเมืองในประเทศไทย (แก้ไขล่าสุด 12 มีนาคม 2563)*. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <https://th.wikipedia.org/wiki/รายชื่อพรรคการเมืองในประเทศไทย>.
- สุกัญญา วินิจศาสตร์. (2544). *พรรคพลังธรรม: ความรุ่งเรืองและความเสื่อมถอย*. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <http://dric.nrct.go.th/Search/SearchDetail/120488>.
- สำนักข่าวอินโฟเควสท์ (IQ). (2560). *นายกฯ อังกฤษบรรลุข้อตกลงตั้งรัฐบาลผสมร่วมกับพรรค DUP จากไอร์แลนด์เหนือ*. (ออนไลน์) เข้าถึงได้จาก: <https://www.ryt9.com/s/iq37/2670160>.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2559). *รายงานการวิเคราะห์สถานการณ์ความยากจนและความเหลื่อมล้ำในประเทศไทย ปี พ.ศ. 2558*. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: http://www.nesdb.go.th/ewt_w3c/ewt_dl_link.php?nid=6363.
- สำนักงานราชบัณฑิตยสภา. ศาสตราจารย์นิคม จันทรวิฑูร. (2536). *แรงงาน*. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <http://www.royin.go.th/?knowledges=แรงงาน>.

- สำนักงานพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2020). *โควิด-19: สภาพัฒน์ฯ เผยไตรมาสแรกปี 63 มีคนว่างงานเกือบ 4 แสนคน*. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <http://www.bbc.com/thai/international-52829935>.
- สำนักงานแรงงานสัมพันธ์ กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน. (2560). *สภาองค์การลูกจ้าง*. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <https://relation.labour.go.th/2018/2017-08.../84-2017-08-25-04-35-47>.
- สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ. (2561). *กลุ่มผลประโยชน์ พรรคการเมืองและการเลือกตั้ง*. (2561). (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: http://oservice.skru.ac.th/ebookft/630/chaper_9.pdf.
- สำนักแรงงานสัมพันธ์กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน กระทรวงแรงงาน. (2562). *อนุสัญญาองค์การแรงงานระหว่างประเทศฉบับที่ 87 และฉบับที่ 98*. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <https://relation.labour.go.th/attachments/category/70/convention87-98.pdf>.
- ห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์วุฒิสภา. (2561). *การยุบพรรคการเมืองในประเทศไทย*. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: http://library.senate.go.th/document/Ext9/9771_0005.PDF.
- อดิศร หมวกพิมาย. (2561). *การเมืองเรื่องลดค่าเงินบาทสมัยพลเอกเปรม ติณสูลานนท์*. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: http://wiki.kpi.ac.th/index.php?title=การเมืองเรื่องลดค่าเงินบาทสมัยพลเอกเปรม_ติณสูลานนท์.
- โอภาส เข้มครวญ. (2555). *ญี่ปุ่น: เศรษฐกิจ การเมือง การปกครองและทฤษฎีสยามเหลี่ยมเหล็ก*. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <https://www.gotoknow.org/posts/482508>.
- BBC NEWS. (2560). *เลือกตั้งอังกฤษ: มารัฐจ๊กพรรคเลเบอร์*. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <https://www.bbc.com/thai/international-40187573>.
- China Internet Information Center. (2019). *IV. The System of Multi-Party Cooperation and Political Consultation*. (Online). Available: https://en.wikipedia.org/wiki/Communist_Party_of_China.
- Gunther, Richard and Diamond, Larry. (2003). *Species of Political Parties A New Typology*. (Online). Available: <https://doi.org/10.1177/13540688030092003>.
- History Extra. (2019). *A brief history of the Labour Party*. (Online). Available: <https://www.historyextra.com/period/20th-century/labour-party-history-facts-origin-uk-first-prime-minister-britain/>.
- iLaw. (2563). *สรุปรัฐธรรมนูญ 2560: สิทธิแรงงานอ่อนแอ ไม่ประกันค่าแรงขั้นต่ำเท่ากันทั่วประเทศ*. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <https://ilaw.or.th/node/5579>.

- Introduction to Philosophy. (2017). *Aristotle: "Politics" Book 3*. (Online). Available: <https://courses.lumenlearning.com/sanjacinto-philosophy/chapter/aristotle-politics-book-3/>.
- International Labour Organization. (2017). *ILO คืออะไร ILO ทำอะไร*. (Online). Available: https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---asia/---ro-bangkok/documents/publication/wcms_098257.pdf.
- New world Encyclopedia. (2018). *Labour Party (UK)*. (Online). Available: [https://www.newworldencyclopedia.org/entry/Labour_Party_\(UK\)](https://www.newworldencyclopedia.org/entry/Labour_Party_(UK)).
- Wasana Lamdee. (2558). *2 เครื่องข่ายแรงงาน เสนอกฎหมายแรงงานสัมพันธ์ ต้องฉบับเดียว*. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <https://voicelabour.org/2-เครือข่ายแรงงาน-เสนอกฎ/>.
- Sara Bad. (2562). *13 ปี รัฐประหารปี 49 สู่ผลพวงปัญหาประเทศจวบจนปัจจุบัน*. (ออนไลน์) เข้าถึงได้จาก: <https://www.ispacethailand.org/การเมือง/19621.html>.
- Shubhashree. (2019). *6 Major Political Parties of France*. (Online). Available: <http://www.yourarticlelibrary.com/essay/politics-essay/6-major-political-parties-of-france-explained/44282>.
- The Telegraph. (2013). *Angela Merkel's Christian Democrats set to hold third round of 'grandcoalition' talks*. (Online). Available: <https://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/europe/germany/10378993/Angela-Merkels-Christian-Democrats-set-to-hold-third-round-of-grand-coalition-talks.html>.
- Wikipedia. (2019). *General Confederation of Labour (France)*. (Online). Available: [https://en.wikipedia.org/wiki/General_Confederation_of_Labour_\(France\)](https://en.wikipedia.org/wiki/General_Confederation_of_Labour_(France)).
- _____. (2019). *Participatory design*. (Online). Available: https://en.wikipedia.org/wiki/Participatory_design/.